

la banda militar, han estat notes característiques de la vida que els gironins han volgut imprimir a la Devesa durant més de la meitat d'aquest segle, a una Devesa allunyada de la ciutat per dues barreres artificials: el traçat del tren i la carretera N-II.

Malgrat la declaració de «Jardín Artístico» sota la tutela de l'Estat decretada pel Ministeri d'Educació el 27 de setembre de 1943, les ocupacions a través de concessions administratives arriben a més de 7 hectàrees, l'abandó de la massa forestal s'anava fent patent d'any en any, agreujat per la davallada del nivell freàtic produïda per la desviació del riu Güell i la disminució del cabal del riu Ter després de la construcció de les preses de Sau i Susqueda.

La revifalla, lenta però esperançada, comença a primers de 1976, quan els Col·legis Professionals de Girona lliuren a l'alcalde Ignasi de Ribot un dossier exhaustiu sobre l'estat i propostes terapèutiques a aplicar al Parc, encarregat a l'enginyer Narcís Motjé i a l'enginyer tècnic Sebastià Delclós. A partir d'aquí i d'una exposició feta a les sales municipals de la Rambla pels Col·legis Professionals i l'Assemblea Democràtica d'Artistes, els gironins prenen consciència pública de l'estat del Parc, i, enmig de la inquietud de l'etapa pre-democràtica, es succeeixen un seguit de reunions, debats públics, etc. que varen esdevenir el principal motor de l'encàrrec pel primer Ajuntament democràtic del Pla Especial, redactat després d'una adjudicació per concurs, per un equip de professionals dirigits pels arquitectes Llistosella i Montsalvatge.

LA PLAÇA DE L'ASSUMPCIÓ

Aquesta plaça, situada en el barri sindical de Sant Narcís, a l'oest de la ciutat, representa potser l'únic intent seriós de portar a terme una plaça tradicional durant els primers setanta anys del nostre segle. La misèria de després de la Guerra Civil i el boom salvatge de la construcció dels anys 70 no donaven temps —es veu— a pensar que la ciutat s'omplia de cases i cases sense que els ciutadans disposessin a prop d'un espai lliure.

El Grup de Sant Narcís ocupa el que abans s'anomenava Pla de Girona, amb una població, fins a l'any 1950, d'uns 150 habitants repartits en masies. Arran de la destrucció d'habitatges durant la Guerra Civil i sobretot en les inundacions dels dies 17 i 18 d'octubre de 1940, l'«Obra Sindical del Hogar» presenta la proposta a l'Ajuntament per a la construcció de 498 habitatges protegits —d'acord amb un projecte de l'arquitecte Ignasi Bosch i Reig—, el qual ho aprova el 12 de maig de 1944, malgrat que el projecte definitiu de l'any 1947 va ser sotmès a retallades

importants, sobretot en les dotacions públiques, moltes d'elles forçades pel boicot per part d'alguns dels propietaris afectats per l'explotació.

La plaça de l'Assumpció del Grup Sant Narcís és l'espai obert del sector, amb l'església presidint-la, a l'estil de l'època medieval. Els habitatges i les botigues s'agrupen i es disposen en aquest entorn, que es converteix des del primer moment de la seva construcció (pels voltants de l'any 1960) en el centre de totes les activitats socials i comercials del barri.

Els jardins centrals d'aquesta plaça, condemnats a un estat progressiu d'abandó, foren arranats per l'Ajuntament pels volts de l'any 1982.

LA PLAÇA DE CATALUNYA

Construïda al final dels anys 60, segons projecte de l'aleshores arquitecte municipal Sr. Gordillo. A part de la seva funció d'espai lliure que uneix les dues vores del riu Onyar, l'anomenada «plataforma» compleix una funció avui vital per al trànsit de vehicles i de vianants. El Pla Especial del Barri Vell en preveu l'anul·lació dels aparcaments de superfície, deixant només els vials, i convertint-la bàsicament en espai lliure potencial.

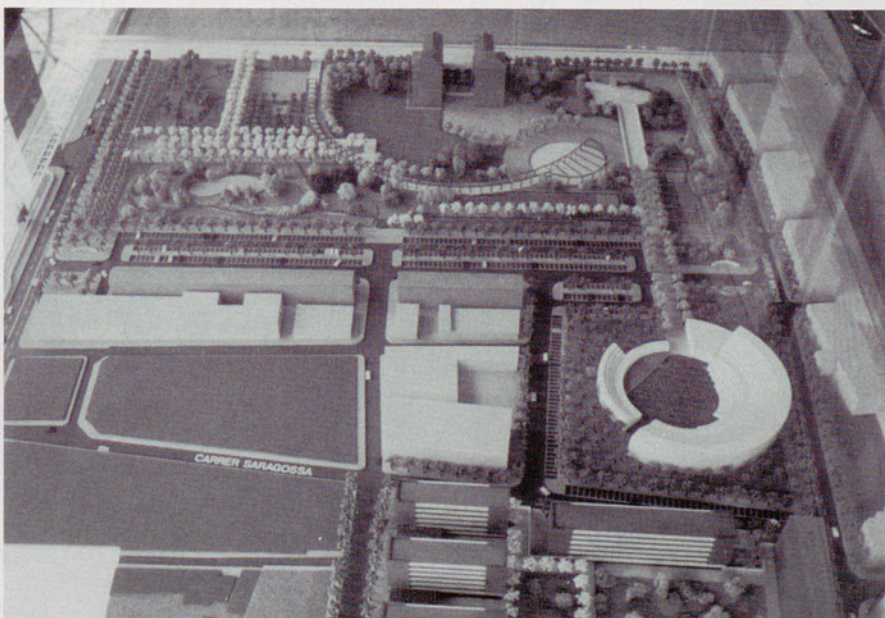
15 ANYS DE CREIXEMENT SALVATGE

El creixement de Girona va desenvolupar-se a partir del Pla General de l'any 1955, un pla força positiu en l'època en què es va redactar. Si s'hagués portat a terme avui dia no coneixeríem la fisonomia de la Girona «salvatge» de l'Eixample i Santa Eugènia. Però les circumstàncies varen

donar com a resultat que la pressió especuladora de l'època trobés un bon coixí perquè el pla s'anés adulterant a través de plans parcials de legalitat dubtosa i ordenances municipals correctores que anaven sintonitzant cronològicament amb el boom immobiliari desenfrenat del moment. Des de mitjan anys 60 fins a l'any 1979 varen transcórrer 15 anys negres per la materialització dels espais lliures de Girona. I parlem de materialització perquè, malgrat el caràcter vertical de la ciutat, condicionat pel Pla General de l'any 1971, el consistori presidit per l'alcalde Ignasi de Ribot (fins a l'any de les primeres eleccions democràtiques), va començar a imprimir un cert ordre en la disbauxa constructora i va iniciar algunes actuacions urbanístiques que després han marcat el canvi de Girona, que l'Ajuntament constitucional ha fet que fossin una palpable realitat.

Una ciutat no es canvia de la nit al dia. Cal aprovar un pla general (amb el temps que comporta la seva tramitació i aprovació) i després calen les figures de planejament complementàries (plans parcials, projectes d'urbanització, etc.) que fan possible la inversió econòmica i les expropiacions, quan són necessàries. L'incompliment del pla del 1955 i la dinàmica potser lenta de les previsions del pla del 1971 (anul·lat pel Tribunal Suprem) pel que fa a obra pública enmig d'un creixement espectacular dels habitatges, varen imprimir a la ciutat uns quinze anys de desgavell urbanístic del qual li costarà molt recuperar-se.

En declarar nul el Tribunal Suprem el Pla General de 1971, l'any 1980, es va crear una situació encara més caòtica en l'urbanisme gironí: només es disposava del Pla General de l'any 1955, que ja havia quedat obsolet per esmenes i la realitat física de la ciutat.

L'acord de compra amb el Ministeri de Defensa farà possible a mig plaç que l'espai ocupat per les Casernes esdevingui un parc integral d'unió entre els barris de l'Eixample i Palau.